

قائم مقام فراهانی از نگاه یک مورخ انگلیسی

۱۳ تیر ۱۳۹۷ ساعت ۸:۴۲

میرزا ابوالقاسم فراهانی از جمله افراد لایقی است که در دوره محمدشاه، به سرنوشت بسیاری از نخبگان و وطن دوستان ایرانی دچار شد.

کافه تاریخ- اخبار تاریخی

نخبه‌کشی و سرکوب افراد وفادار به ایران، یکی از ویژگی‌های قدرت سیاسی ایران را تشکیل می‌داد. میرزا ابوالقاسم فراهانی از جمله افراد لایقی است که در دوره محمدشاه، به سرنوشت بسیاری از نخبه‌گان و وطن دوستان ایرانی دچار شد. البته، مواضع ضداستعماری او بر علیه روسیه و انگلیس نیز در برکناری او بی‌تأثیر نبود. کشورهای استعمارگر، با مشاهده مواضع ضداستعماری قائم مقام، کارشکنی و تحریک دربار علیه او را آغاز نمودند:

«چهارده سال سلطنت محمدشاه وقایعی چون مسأله آقاخان محلاتی و مسأله سیدعلی محمد شیرازی معروف به واقعه باب و لشکرکشی به هرات در سال ۱۲۵۳ هـ ق را به همراه داشت و ایران به جای این که گامی در جهت پیشرفت بردارد به خاموشی رفت و حتی افرادی مثل میرزابزرگ قائم مقام به قتل می‌رسند و دوران سرایش و سقوط همچنان ادامه دارد. میرزا ابوالقاسم قائم مقام را مورخین بالاتفاق لایق و وطن پرست شناخته‌اند. در زمان صدراعظمی بر محمدشاه تسلط کامل داشته، واتسون مورخ انگلیسی از جهت این تسلط او را با کاردینال ماران در زمان لویی چهاردهم پادشاه فرانسه مقایسه نموده است. وقتی که بعد از تاجگذاری محمدشاه، قائم مقام با عمال خارجی مخالفت کرد و حاضر به انعقاد قرارداد تجاری با انگلیس نشد مقدمات برکناری او فراهم گردید.»^۱

۱- سیدجلال‌الدین مدنی، تاریخ سیاسی معاصر ایران، جلد ۱، قم، دفتر انتشارات اسلامی، ۱۳۹۱، چاپ هفدهم، ص ۴۵

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/37065/انگلیسی-مورخ-پیک-نگاه-فراہانی-مقام-قائم/37065>